

तु संश्रयेत् क्षिप्रं धार्मिकं बलिनं नृपं et paullo post 176: यदि तत्रापि संपश्येद्दोषं संश्रयकारितं। सुयुद्धमेव तत्रापि निर्विशङ्कः समाचरेत् ॥ Temporis notionem probe intelliges in hac legislatoris sententia: VII, 169: यदावगच्छेदायत्यामाधिक्यं ध्रुवमात्मनः। तदात्वे चाल्पिकां पीडां तदा संधिं समाश्रयेत् ॥ atque in hac: ibid. 183: अन्येष्वपि तु कालेषु यदा पश्येद् ध्रुवं ज्ञयं। तदा यायाद्विगृह्यैव व्यन्तने चोत्थिते रिपोः ॥ vel in hoc Rameidos disticho III, IV, 17: यदा दाशार्थी रामस्त्वां अधिष्यति संयुगे। तदा प्रकृतिमापन्नो भवान् स्वर्गं गमिष्यति ॥ Adde cuius explicandi caussa haec instituta est qualiscunque disputatio, locum Gîtâgovindae.

10. De discrimine quod inter यदि et चेत् cernitur, non apte agi potest, nisi enodata iam fuerit posterioris particulae origo et usus. De coniunctione यदि itaque sola nunc agam, quae una cum conditionali enunciatione legitime praemittitur consecutivae, rarius subiungitur. De prima enunciationum dispositione primum est agendum.

11. Collocationem quod attinet, in initio, in media sententia et in fine sine sensus discrimine ponitur. Initio legitur Man. II, 243. (यदि तु) III, 61. (यदि हि); VII, 176. VIII, 213. 253. Bh. Gît. I, 46. Râm. I, XXI, 16. II, LII, 45. in media sententia: स यदि, Man. VIII, 185. तेषां न दद्याद् यदि तु, ibid. 184. मन्यसे यदि Bhag. XI, 4. Gît. Gov. VII, 30; Chaûr. P. 3; Râm. II, LII, 48; enunciationem claudit: Man. VIII, 258. 388. Hitop. I, 149. Mâl. M. I, d. 2. In soluta tamen oratione plerumque enunciationem inchoat; vid. Hitop. p. 40, 17. 54, 14. 84, 7. 95, 5. 99, 7. 115, 2. 14. 18, 19. 127, 11. (ततः enim praemissum discrimen non facit, ut 71, 5. तत् 129, 3. तद् देव) 59, 1. 65, 5; 84, 7. 98, 9 (praemisso vocat. देव); 100, 4; 105, 18; 112, 4; 121, 1; 128, 6. In formula यद्येवं Hitop. 68, 16. 97, 18. 57, 19. (ubi l. 20. plenior est iunctura यद्येवं क्रियते;) 97, 18; 120, 16. ellipsis est, in qua quum hisce particulis contineatur sententia, यदि primum occupet locum necesse est.

Valet autem in hac positione si, tum in simplici conditione, tum in iure iurando, ut si, et confirmandi vim habet, siquidem; ut Râm. I. 22, 16. Gît. Gov. I, 5. Râm. II, LIX, 23. 24. Diluv. ed. Bopp. p. 39, d. 97. 100. in qua loquendi formula praemitti debet praesens, sequi imperativus, rarius potentialis.

12. यदि praemisso, sequitur in consequenti sententia plerumque तदा, interdum ततश्च, rarius तत्, atque omittitur nonnunquam particula consecutiva. Cuiuslibet iuncturae exempla ponam, tempora simul indicans, quae in utraque enunciatione inveniuntur:

a) यदि-तदा. ततो यदि-तदा. Hitop. p. 18, l. 19. fut. pass. in य c. fut. pass. in तव्य। यदि c. praes. तदा c. fut. p. 40, 17. यद्येवं et तदा किं c. partic. pass. in